

politice a revoluției polone și trimiterea unei misiuni militare polone în Țara Românească pentru instruirea unei armate revoluționare romine¹. Ca urmare a acestor legături guvernul provizoriu din București angajează un număr de ofițeri poloni, din partidul conservator, în frunte cu colonelul Zablocki, pentru instruirea armatei romine și acești ofițeri organizează cu colonelul Magheru cunoscuta tabără de la Troian în Oltenia². În Ungaria deasemenea, mediația între unguri și romini în chestiunea națională a rominilor se datorește tot reprezentanților militari ai conservatorilor poloni, generalii Bem și Dembinski, care au lucrat alături de N. Bălcescu, și nu generalului democrat Wysocki, care a stat de o parte în această chestiune.

Ne aflăm în fața unei probleme tulburătoare: Cum se face că revoluția romină de la 1848, cei mai însemnați capi ai ei A. G. Golescu, Ion Ghica, Magheru și mai ales N. Bălcescu, au fost în strînse legături cu emigrația conservatoare și nobiliară polonă, au dus, pînă la un punct, o acțiune politică comună cu ea și nu s-au apropiat de grupul democratic al aceleiași emigrații?

N. Bălcescu, în special, cunoștea prea bine problema internă a Poloniei, asuprirea țărănimii nelibere de către moșieri, conflictul social care stătea în calea unificării naționale și a dobîndirii independenței, tocmai problema principală care forma obiectul rupturii din emigrația polonă. În studiul său asupra « *Stării sociale a muncitorilor plugari* », N. Bălcescu scria, doi ani înainte de revoluție, făcînd aluzie la revolta poloneză din Galiția din 1846: « Astfel noi văzurăm în zilele noastre o nație puternică și vitează, cu care ne luptam împreună pe cîmpul slavei pentru libertate, o văzurăm căzînd cu sgomot, zdrobită în bucăți, o văzurăm chiar în anul acesta frămîntîndu-se în mormîntul său, fără a se mai putea ridica, nu din nevoia puternicilor săi vrăjmași, dar din pricina că și acolo o aristocrație egoistă călcuse în picioare drepturile omenirii »³.

Bălcescu, care, în timpul misiunii sale în Anglia, în 1850, știuse să distingă imediat cel mai democratic curent social din acea țară și se adresase lui Richard Cobden, șeful școalei de la Manchester⁴, față de emigrația polonă se adresează conservatorilor regaliști ai lui Adam Czartoryski. Socotim că aceste legături, care nu erau numai ale lui Bălcescu, ci datau din vremea lui Cîmpineanu⁵, iar în 1848 erau împărțășite de principalii frunțași ai revoluției muntene, ciți vedeau revoluția pe plan internațional, se explică prin anumite considerații speciale. În nici un caz nu poate fi vorba de o necunoaștere a ideologiei și poziției în problemele sociale ale fiecăreia din cele două tendințe ale emigrației polone, ci numai de o alegere în perfectă cunoștință de cauză.

În favoarea partidului conservator polon stătea împrejurarea că șeful său, Adam Czartoryski, era recunoscut ca reprezentant oficial al Poloniei de către guvernele burgheze democratice din Franța și Anglia. Revoluționarii

¹ G. GEORGESCU-BUZĂU, *Activitatea lui N. Bălcescu pentru pregătirea revoluției din 1848*, în « Studii » IX—I, 1956, p. 57—58; *Anul 1848 în principatele romîne*, I, p. 348—349, M. HANDELSMAN, *Czartoryski, Nicolas I et la Question du proche Orient*, p. 96, *Historia Polski*, II—3, p. 312—313.

² P. P. PANAITESCU, *Emigrația polonă și revoluția romină de la 1848*, București, 1929, p. 110—112, cf. *Historia Polski*, loc. cit., paragraful intitulat: « Participarea polonilor la revoluția romină ».

³ N. BĂLCESCU, *Opere* Ed. Academiei R.P.R., I, București, 1953, p. 144.

⁴ I. GHICA, *Amintiri din pribegia după 1848*, București, 1889, p. 451—452.

⁵ P. P. PANAITESCU, *Planurile lui I. Cîmpineanu pentru unitatea națională a rominilor*, în « Anuarul Institutului de Istorie Națională », Cluj, III, 1926.